

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/47/2017.

Iktatószám: VJ/47-20/2017.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. V. L. L. Ügyvédi Iroda (postacím: 1042 Budapest, József Attila u. 31. 3/1., eljáró ügyvéd: dr. V. L. L. ügyvéd) által képviselt **Aramis Pharma Gyógyszermarketing Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (1095 Budapest, Mester utca 28. B. lépcsőház 3. em. 5.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt lefolytatott VJ/97/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban előírt kötelezettségek teljesülésének ellenőrzése céljából elrendelt utóvizsgálati eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti.

A végzéssel szemben a kézhezvételtől számított nyolc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

I N D O K O L Á S

I.

Az utóvizsgálati eljárás előzménye

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) az Aramis Pharma Gyógyszermarketing Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: eljárás alá vont vagy Aramis Pharma) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt 2015. október 9-én indult VJ/97/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatban elrendelt (eltiltásra, megfelelési program kialakítására és mindezek igazolására vonatkozó) kötelezettségek teljesülésének ellenőrzése céljából 2017. október 11-én utóvizsgálati eljárást rendelt el.
2. A GVH eljáró versenytanácsa a VJ/97/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban 2016. szeptember 22-én hozott, VJ/97-48/2015. számú határozatában az alábbiakról rendelkezett:
 - I. „Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy Aramis Pharma Kft. 2015. január 12. és 2015. július 15. között televíziós reklámjában, a vállalat edukációs honlapján, plakátokon, valamint 2015. október 5. és 2015. október 13. között papírzsebkendő dobozain tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor Fluimucil termékcsaláddal összefüggésben a „védi a tüdőt” kifejezést tartalmazó egyes kereskedelmi kommunikációiban az embergyógyászati célra szánt, gyógyszerértékből vény nélkül is kiadható és társadalombiztosítási támogatásban nem részesülő gyógyszerekre irányadó ágazati szabályoknak nem megfelelő állításokat tett.
 - II. Az eljáró versenytanács ezen jogsértés miatt figyelmeztetésben részesíti a vállalkozást, és egyben kötelezi, hogy
 - a. a határozat átvételétől számított 60 napon belül alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet, amelyet rögzít belső szabályzatában is, és

- b. *a fentiek igazolására a jelen határozat jogerőre emelkedését követő első reklámkampányáról tájékoztassa az eljáró versenytanácsot aképpen, hogy bemutatja, hogyan tett eleget a belső eljárási szabályzatában is rögzített kötelezettségeinek.*

III. *Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően a határozat átvételét követő 30 nap eltelte után megtiltja az Aramis Pharma Kft. számára a „védi a tudót” kifejezés további használatát.*

IV. *Az eljáró versenytanács kötelezi továbbá az Aramis Pharma Kft.-t, hogy a határozat kézhezvételét követő 60 napon belül részletes igazolást nyújtson be a Gazdasági Versenyhivatalnak a II. a. és III. pontban foglalt kötelezettségek teljesítéséről. Abban az esetben, ha az eljáró versenytanács azt észleli, hogy az eljárás alá vont nem megfelelően tett eleget a kötelezettségeinek, akkor utóvizsgálati eljárás megindítását kezdeményezheti, míg a kötelezettségek határidőben történő teljesítésének elmulasztása esetén az eljáró versenytanács haladéktalanul megindítja a végrehajtást, ha a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítja, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem vagy csak részben, vagy nem az előírtaknak megfelelően történt. Az eljáró versenytanács a döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség végrehajtásának megindításával egyidejűleg - ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható - végrehajtási bírságot szab ki.*

V. *Az eljáró versenytanács a PR cikkek és a banner vonatkozásában megállapítja, hogy a magatartás nem jogsértő, mivel ezen eszközökön nem került alkalmazásra a „védi a tudót” állítást.”*

3. Az eljárás alá vont vállalkozás a GVH VJ/97-48/2015. számú határozatát (a továbbiakban: határozat) – a tértivevény tanúsága szerint¹ – 2016. szeptember 27-én vette át.
4. A határozat kézhezvételének napjára tekintettel a határozat kézhezvételét követő 30., illetve 60. nap 2016. október 27., illetve 2016. november 28., így az eltiltás hatálya a határozat rendelkező részének III. pontja alapján 2016. október 27-én, az igazolási kötelezettség határideje a határozat rendelkező részének IV. pontja alapján pedig 2016. november 28-án járt le.
5. Az Aramis Pharma 2016. november 16-án kelt, a GVH-hoz 2016. november 16-án érkezett VJ/97-50/2015. és a 2017. április 12-én kelt, a GVH-hoz 2017. április 13-án érkezett VJ/97-51/2015. számon iktatott beadványában arról tájékoztatta a GVH-t, hogy a VJ/97-49/2015. számú versenytanácsi határozatban előírt kötelezettségének eleget tett.
6. Figyelemmel azonban arra, hogy a jogsértő magatartással történő felhagyással összefüggésben további dokumentumok beszerzése, illetve az Aramis Pharma compliance, azaz megfelelési programjának értékelése érdekében további, összetettebb vizsgálat indokolt, továbbá arra, hogy az Aramis Pharma által benyújtott vélemények nem kellően részletezettek a GVH 2017. október 11-én utóvizsgálati eljárást rendelt el.
7. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 77. § (1) bekezdésének d) pontja értelmében a GVH utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó, a Tpv. 77. § (1) bekezdésének a)-c) pontjában nem említett kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg.

¹ VJ/46-4/2017. számú irat 2. számú melléklete

II. A kötelezettségek igazolása

II.1. A határozat rendelkező részének II. a. pontjában előírt kötelezettség

8. Az eljáró versenytanács határozatában figyelmeztetésben részesítette a vállalkozást és kötelezte, hogy
- „a határozat átvételétől számított 60 napon belül alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet, amelyet rögzít belső szabályzatában is, és*
 - a fentiek igazolására a jelen határozat jogerőre emelkedését követő első reklámkampányáról tájékoztassa az eljáró versenytanácsot aképpen, hogy bemutattja, hogyan tett eleget a belső eljárási szabályzatában is rögzített kötelezettségeinek.”*
9. Az eljáró versenytanács annak érdekében, hogy a határozat rendelkező részének II. a) pontjában foglalt kötelezettséget egyértelműsítse, arra hívta fel a figyelmet, hogy az eljárás alá vontnak úgy kell kialakítania a belső eljárásrendjét a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül, hogy kereskedelmi gyakorlatainak megjelenése előtt egy, a vállalkozáson belüli belső egyeztetés útján, majd egy független szakértő útján kell ellenőriztetnie az általa közreadni kívánt reklámokat, reklámkampányokat azok megjelenése előtt abból a szempontból, hogy az megfelel-e a tisztességes kereskedelmi gyakorlat előírásainak.²

II.2. A kötelezettségek igazolására benyújtott iratok

10. Az eljárás alá vont a határozatban előírt egyes kötelezettségek teljesülésének igazolására a következő iratokat nyújtotta be:

Kötelezettség	Irat	Mit tartalmazott az irat?
A határozat II. pontjában előírt kötelezettségek	— VJ/97-50/2015. számú beadvány ³ — VJ/97-51/2015. számú beadvány ⁴ — VJ/47-7/2017. számú beadvány — VJ/47-12/2017. számú beadvány	— A versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendjét. Független szakértő igazolása az együttműködés fennállásáról. — A MeteoSpasmyl elnevezésű új termékkel kapcsolatos reklámkampányáról szóló tájékoztatást, azzal kapcsolatban, hogy a GVH határozatában előírt megfelelési program keretében történt elektronikus levelezés. — A MeteoSpasmyl termék népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációs információkat. — A MeteoSpasmyl termék népszerűsítése során folytatott reklámkampányban alkalmazni kívánt kereskedelmi kommunikáció megfelelősége tárgyában folytatott egyeztetéseket igazoló dokumentumokat, illetve állásfoglalásokat.
A határozat III. pontjában előírt kötelezettségek	— VJ/97-50/2015. számú beadvány — VJ/47-7/2017. számú beadvány	— Az eljárás alá vont nyilatkozatát tartalmazza arra vonatkozóan, hogy a www.hurutoskohoges.hu weboldalról a „védi a tudót” állítást eltávolította.

² VJ/97-48/2015. számú határozat 189. pontja

³ Eredetileg a VJ/97-50/2015. számú beadvány, átemelve a VJ/47-4/2017. számú irat 4. számú mellékleteként.

⁴ Eredetileg a VJ/97-51/2015. számú beadvány, átemelve a VJ-47-4/2017. számú irat 5. számú mellékleteként.

		— Az eljárás alá vont weblap fejlesztőjének és tárhely-szolgáltatójának nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a www.hurutoskohoges.hu weboldalon végbement változtatással összefüggésben.
--	--	---

II.3. Az eljárás alá vont belső eljárás rendje

11. Az eljárás alá vont vállalkozás, annak érdekében, hogy igazolja az eljáró versenytanács számára, hogy a határozatában foglalt kötelezettségének eleget tett és 2016. november 11-től alkalmazza a versenyjogi megfelelést és a további jogsértés megelőzését biztosító eljárásrendjét határidőn (2016. november 28.) belül 2016. november 16-án megküldte azt az eljáró versenytanács számára.
12. A „Belső eljárásrend (megfelelőségi program)” (továbbiakban: belső eljárásrend) az alábbi fejezeteket tartalmazza:
 - I. Az érintett eszközök felsorolása
 - II. A Marketing eszközök tervezésének menete, szakmai és jogi véleményezéssel - kiemelt eljárással
 - III. A Marketing eszközök tervezésének menete, szakmai és jogi véleményezéssel - egyszerűsített eljárással
 - IV. Marketing eszközök gyártásának folyamata
 - V. Marketing eszközök felhasználásának folyamata
 - VI. Záró rendelkezések
13. Az Aramis I. fejezetben rögzítette azon a szakmai közönség (orvosok és gyógyszerészek)⁵ és a laikusok számára⁶ készített marketing eszközöket, amelyekre a belső eljárásrend hatálya kiterjed.
14. A II. és III. fejezet tartalmazza a szűken értelmezett megfelelési programot, azaz annak a folyamatát, hogy egy adott készülő marketing termék esetében hogyan történik annak ellenőrzése, hogy az megfelel a tisztességes kereskedelmi gyakorlat szabályainak.
15. Az eljárás rend ennek keretében megkülönbözteti:
 1. a kiemelt eljárást (II. fejezet):
 - 1.1. új, korábban nem használt marketing eszköz kerül bevezetésre,
 - 1.2. korábban már használt marketing eszköz olyan változata kerül bevezetésre, aminek érdemi része (marketing üzenet) változik,

⁵ Orvosok, gyógyszerészek számára történő gyógyszerismertetés, továbbá gyógyszertárak felé történő kereskedelmi árlista kommunikáció marketing eszközei:

- a. gyógyszerek szakmai brossúrái
- b. szakmai cikkek, különlenyomatok
- c. orvosok által a betegek számára osztható tájékoztató anyagok
- d. DM levelek (postai úton küldött) és egyéb közvetlen megkeresések
- e. e-DM levelek, elektronikus megkeresések
- f. image plakátok
- g. árkommunikációs plakátok
- h. kongresszusi megjelenések, stand, roll-up
- i. támogatott és/vagy saját weboldal
- j. termékek neveit viselő szóróajándékok, repi anyagok (csekély értékű)
- k. minden egyéb, a promócióval összefüggő, nem említett anyag

⁶ Laikusok felé történő promóció marketing eszközei:

- a. TV, rádió reklámok
- b. PR cikkek és egyéb újságos megjelenése
- c. patikai újság megjelenések (árközlő akciós hirdetések)
- d. plakát, óriásplakát
- e. betegtájékoztató nyomtatványok
- f. laikus rendezvény megjelenések, stand, roll-up
- g. támogatott és/vagy saját weboldal
- h. egyéb online megjelenések: bannerek, online reklámok
- i. minden egyéb nem említett, laikus kommunikációval összefüggő anyag

- 1.3. online marketing eszköz olyan változása, ami új vagy módosult marketing üzenetet tartalmaz.
2. egyszerűsített eljárást (III. fejezet):
 - 2.1. nyomtatott anyag újranyomása, változatlan formában,
 - 2.2. nyomtatott anyag újranyomása, a marketing üzeneteket nem érintő változásokkal,
 - 2.3. nyomtatott vagy elektronikus anyag méret, elrendezésbeli vagy megjelenési változata, a marketing üzenetek változása nélkül
 - 2.4. patika újságos megjelenés, változatlan marketing üzenettel,
 - 2.5. PR vagy más újságos megjelenés változatlan marketing üzenettel,
 - 2.6. online és/vagy banner megjelenés változatlan marketing üzenettel,
 - 2.7. minden más nem felsorolt esetben, amikor egy kiemelt eljárással korábban jóváhagyott eszköz marketing üzeneteket nem érintő újrafelhasználása történik.

II.3.1. A kiemelt eljárás

16. A kiemelt eljárás lépései a következők:

1. a marketing menedzser vagy a termékmenedzser jelzi az eljárás igényét az adott termék esetében az orvos-szakmai testületnek,
2. Az orvos-szakmai testületből⁷ első körben, a tervezési fázisban az orvos-szakértő ellenőrzi a marketing eszköz i. orvos-szakmai, ii. jogszabályi, és iii. etikai megfelelését. Ezt követően hagyhatja jóvá a tervezési fázisban a marketing eszközt, de kétség esetén, illetve az üzletágvezető kérése esetén az alábbi szervezetek közül legalább egynek tovább kell küldeni az anyagot:
 - szerződött ügyvédi iroda,
 - OGYÉI,
 - ÖRT,
 - egyéb szakértő, amennyiben szükséges.

Amennyiben az orvos-szakértő jóváhagyja, vagy amennyiben az orvos-szakértő és a fenti szervezetek közül egy jóváhagyja zárul le a tervezési fázis.

3. Ezt követően a véglegesítési és/vagy gyártási fázis megkezdése előtt az alábbi személyek vagy szervezetek írásos (e-mail) jóváhagyása szükséges:

- a. -termékmenedzser
- b. marketing menedzser (amelyik részlegben működik)
- c. orvos-szakértő
- d. tudományos igazgató
- e. üzletágvezető
- f. az 2-es pontban felsorolt szervezetek legalább egyike.

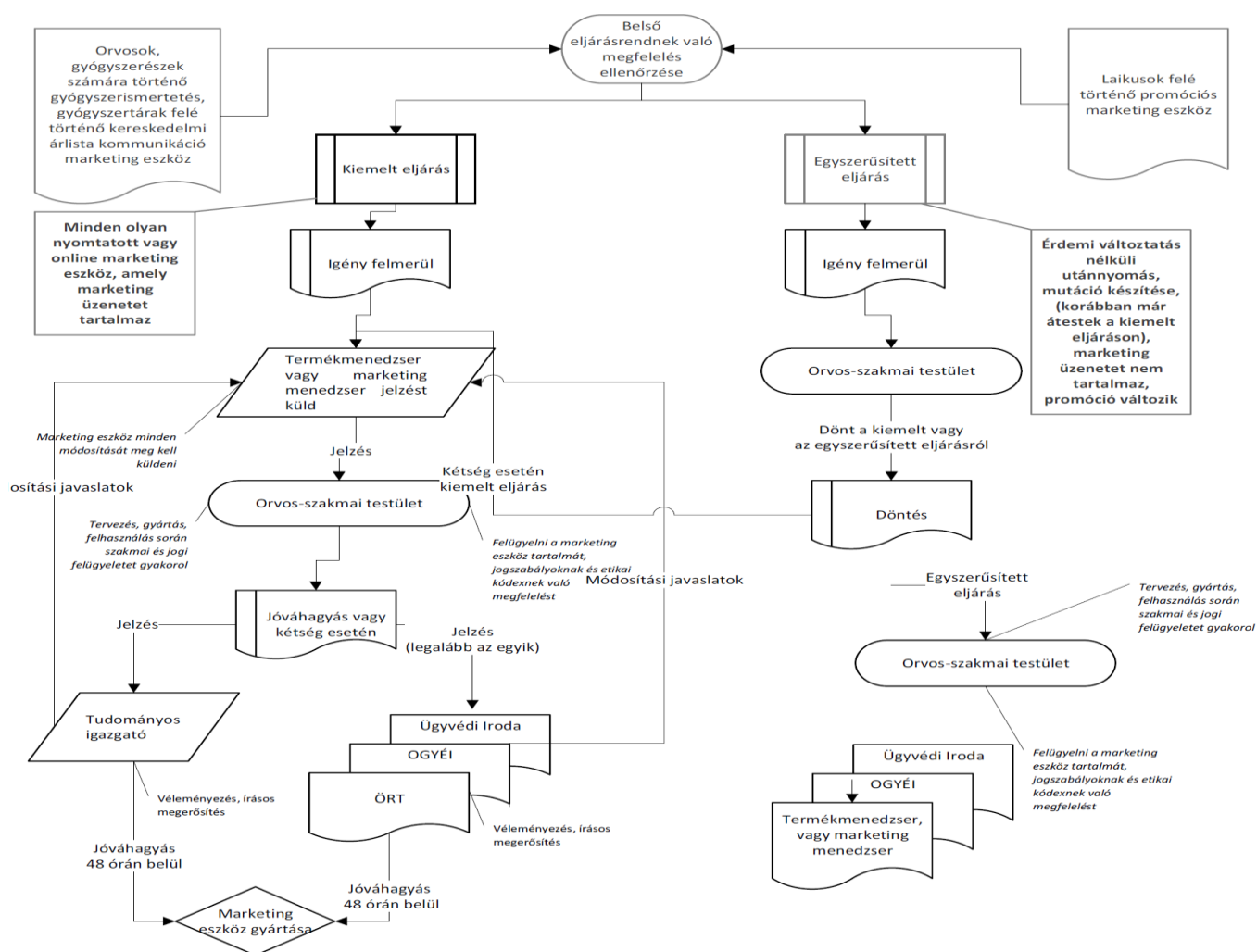
17. A jóváhagyásokat az a-e pontban felsorolt személyeknek legfeljebb 48 órán belül meg kell tenniük. Szabadság, betegség vagy más halaszthatatlan teendő esetén az a-e pontban felsorolt személyek kijelölnek maguk helyett felelős jóváhagyó személyt. Amennyiben az előző pontban felsorolt személyek, illetve szervezetek valamelyike nem hagyja jóvá az anyagot, illetve módosítást javasol, a módosított anyagot ismételtén jóvá kell hagynia a 3-as pontban felsorolt személyek, illetve szervezetek mindegyikének. Amennyiben minden személy és szervezet jóváhagyja és véglegesíti az anyagot, a Marketing eszköz gyártása (nyomtatása/online megjelenítése) megkezdődhet. A végleges, jóváhagyott Marketing eszköz digitális és nyomtatott (ha van) példányait a marketing osztály archiválja. Az egyes Marketing eszközök regisztrálásáért (egyedi regisztrációs számmal való ellátásáért és a regisztrációs számok nyilvántartásáért) a marketing osztály felel. Végezetül az eljárás rend ezen fejezete deklarálja, hogy az ellenőrzésnek milyen jogszabályokra kell minden esetben kiterjedniük⁸.

⁷ Az orvos-szakmai testület felelős személyei a következők:

- a. orvos-szakértő, aki orvosi vagy gyógyszerész diplomával rendelkezik, és gyakorlatot szerzett az eljárás rendben (9-es pontban) felsorolt szabályozások terén is
- b. tudományos igazgató, aki orvosi vagy gyógyszerész diplomával rendelkezik

⁸ „Hatályos szabályozás, amelynek minden esetben meg kell felelni:

18. Erről az eljárás rendről az alábbi folyamatábra készíthető:

II.3.2. Az egyszerűsített eljárás

1. Azt, hogy egy tervezett marketing eszköz megfelel-e az egyszerűsített eljárásban szabályozottnak az orvos-szakértő feladata megítélni, amennyiben kétség merül fel a marketing eszközt át kell sorolnia a kiemelt eljárás hatálya alá.
2. Tartalmát tekintve a kiemelt eljárástól az egyszerűsített eljárás annyiban különbözik, hogy jelen végzés 16. pont 3. a-f) pontban szereplő személyek/szervezetek közül kizárólag az a-e) pontjaiban szereplők jóváhagyása szükséges, azaz az egyszerűsített eljárás nélkülözi a külső szakértők bevonását.

- a. 2006-os évi XCVIII. törvény a biztonságos és gazdaságos gyógyszeres gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól
- b. 2009. (II. 25.) EüM rendelet az emberi felhasználásra kerülő gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz ismertetésére, az ismertetői tevékenységet végző személyek nyilvántartására, és a gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó részletes szabályokról
- c. 2008. évi XLVII. törvény a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról
- d. A Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége által készített és elfogadott Gyógyszer-kommunikáció Etikai Kódexe

II.4. A határozat rendelkező részének II. b. pontjában előírt kötelezettség

3. Az eljárás alá vont a vizsgálat során jelezte, hogy a gyógyszereken kívül egy orvostechnikai eszköz, az Unigél vonatkozásában alakít ki kereskedelmi kommunikációt.⁹
4. Az eljárás alá vont a határozat jogerőre emelkedését követően 2017. április 12-én kelt beadványában tájékoztatta a GVH-t az első reklámkampányáról.¹⁰ Az eljárás alá vont előadta, hogy a beadványa mellékleteiként csatolt dokumentumok igazolják a MeteoSpasmyl termék szöveges és képi megjelenítésével kapcsolatban a – megfelelési program szerint – lefolytatott egyeztetési folyamat egyes lépéseit.¹¹
5. Az eljárás alá vont beadványában megjelölte azokat a személyeket, akik az ellenőrzést végezték. A külső ellenőrzésben a dr. Varga L. László Ügyvédi Iroda és az Önszabályozó Reklám Testület (a továbbiakban: ÖRT) is részt vett.
6. Az eljárás alá vont előadta, hogy a reklámkampányáról szóló egyeztetések 2017 januárjában indultak és 2017 áprilisában értek véget. Ennek igazolásaképpen mellékletben csatolta az egyeztetések során keletkezett dokumentumokat.
7. Az eljárás alá vont előadta azt is, hogy az egyeztetési folyamat részeként az ÖRT első állásfoglalásában¹² több ponton is módosításokat javasolt, melyeket az eljárás alá vont véghez is vitt belső eljárásrendjének megfelelően. Ennek igazolásaképpen csatolta az ÖRT-vel folytatott egyeztetés dokumentumait, valamint a végleges reklámanyagot is, melyek az ÖRT második állásfoglalása¹³ alapján készültek el.
8. Az eljárás alá vont vállalkozás 2018. január 25-én kelt beadványában tájékoztatta a vizsgálókat arra vonatkozóan, hogy az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (a továbbiakban: OGYÉI) 2017. május 25-én küldte meg szakértői tájékoztatását, melyben további javaslatokat fogalmaztak meg a www.meteospasmyl.hu weboldallal kapcsolatban. Az eljárás alá vont vállalkozás ezen javaslatokat is figyelembe vette.

II.5. A határozat jogerőre emelkedését követő első reklámkampány kialakítása során figyelembe vett gyakorlat

9. Az eljárás alá vont szerint a MeteoSpasmyl elnevezésű termék reklámkampányának kialakítása során folytatott belső és külső egyeztetések alatt keletkezett dokumentumok igazolják, hogy a vállalkozás a megfelelési program alapján, az abban előírtakat követve alakította ki a határozat jogerőre emelkedését követően első reklámkampányát.
10. Az eljárás alá vont előadta azt is, hogy a MeteoSpasmyl termék reklámkampányának kialakításakor nem csak a compliance programban foglalt rendelkezéseket vette figyelembe, hanem a határozat kézhezvételét követően figyelemmel kísérte a GVH egészségügyi szakember ajánlásaival összefüggésben hozott határozatait, alkalmazási előírtaknak megfelelő kereskedelmi kommunikáció elbírálásával kapcsolatban hozott határozatokat és beadványaiban példálózó jelleggel hivatkozott is rájuk.¹⁴ Az eljárás alá vont továbbá figyelembe vette a GVH határozatainak bírósági felülvizsgálata során meghozott bírósági döntéseket is.
11. Az eljárás alá vont előadta, hogy valamennyi kommunikációs anyag ugyanazon termékre – a MeteoSpasmyl kapszulára – vonatkozóan tartalmaz információt, így a termékjelzők, a kereskedelmi kommunikációs anyagokban alkalmazni kívánt kulcsszavak, egyéb közlendők és a termék megjelenítésére vonatkozó szabályok minden esetben ugyanazok maradtak¹⁵.

⁹ VJ/47-12/2017. számú beadvány 2. pontja

¹⁰ Eredetileg a VJ/97-51/2015. számú beadvány, átemelve a VJ/647-4/2017. számú irat 5. számú mellékleteként

¹¹ Eredetileg a VJ/97-51/2015. számú beadvány 1-17. számú mellékletei, átemelve a VJ/647-4/2017. számú irat 5. számú mellékleteként

¹² Eredetileg a VJ/97-51/2015. számú beadvány 8. mellékletében, átemelve a VJ/47-4/2017. számú irat 5/VIII. számú mellékletében.

¹³ Eredetileg a VJ/97-51/2015. számú beadvány 12. mellékletében, átemelve a VJ/47-4/2017. számú irat 5/XII. számú mellékletében.

¹⁴ VJ/46-31/2016, VJ/59-21/2014, VJ/82-96/2012, VJ/35-77/2016, VJ/-86-29/2004, VJ/77-23/2012, VJ/37-55/2013.

¹⁵ VJ/47-12/2017. számú beadvány 8. pontja

12. Az eljárás alá vont arról tájékoztatta a GVH-t, hogy a versenytanácsi határozatban előírt compliance program létrejöttét követően, annak felhasználásával a reklámkampány átesett a belső és külső ellenőrzésen is.¹⁶ Az ellenőrzés elektronikus formában történt.¹⁷

II.5.1. A MeteoSpasmyl termék reklámkampánya során tervezett szórólap és plakát

13. Az eljárás alá vont a belső körös jóváhagyás lefolytatásának igazolásaként csatolta az elektronikus levelezések tartalmát, amelyek igazolják, hogy a termékmenedzser, a marketingmenedzser, az orvos szakértő és az üzletágvezető a jóváhagyását adta a termék szórólapjának véglegesítéséhez.¹⁸
14. Az Aramis Pharma az új termékkel kapcsolatos szórólapok vonatkozásában a compliance programjának megfelelően független ügyvédi iroda állásfoglalását is kikérte. Az ügyvédi iroda által tett javaslatok alapján az Aramis Pharma változtatott – az ügyvédi állásfoglalásra figyelemmel¹⁹ – a szórólapokon. A változtatásokat követően a belső eljárásrend szerint ismételt az ügyvédi iroda állásfoglalását kérte. Az eljárás alá vont előadása szerint a szórólapok végül nem készültek el, azonban az ügyvédi állásfoglalásban lévő véleményeket a televíziós kommunikáció során használták fel, tekintettel a termékazonosságra.²⁰
15. Az Aramis Pharma belső eljárásrendjének megfelelően a kapszula tervezett népszerűsítése során tervezett plakát vonatkozásában is kérte az ügyvédi iroda állásfoglalását arra vonatkozóan, hogy az megfelel-e a jogszabályoknak.
16. Az ügyvédi állásfoglalás lényege a következők szerint rögzíthető:
„A vizsgálandó szövegezés teljes mértékben a már ismert, felülvizsgált szövegezésen alapszik, így a korábban ebben a tárgyban adott állásfoglalás annak megismétlése nélkül jelen esetben is irányadó.

1) Megjegyzések

4.1.)

3/2009 (II.25) EüM. r. 4. § (3) *„A kockázatok és mellékhatások...stb” szöveg esetében a „figyelmeztető szöveget a reklámban jól olvashatóan, jól látható helyen, vízszintesen elhelyezve, a háttérből kiemelve magyar nyelven kell feltüntetni. A figyelmeztető szövegnek le kell fednie a reklám felületének tíz százalékát, két vagy több nyelven megjelenített figyelmeztető szöveg esetében pedig legalább a húsz százalékát. Több oldalas reklámanyag esetében a figyelmeztető szöveget a reklámanyag utolsó oldalán kell megjeleníteni.”*

A százalékos mérték megléte kötelező feltétel, ezért meglétének ellenőrzése elengedhetetlen.

4.2.)

Az „...egyetlen tablettában.” kitétel helyett koherensebb a többi szövegrésszel az „...egyetlen kapszulában.” kijelentés. A tablettá kifejezés a kapszula esetében esetlegesen okot adhat kifogásra annak ellenére, hogy gyakorlatilag a lényeg szempontjából a kettő teljesen egyenértékű.”²¹

II.5.2. A www.meteospasmyl.hu honlapon való közzététel

17. Az eljárás alá vont a belső eljárás rendjében kialakított kiemelt eljárás esetén alkalmazandó eljárási rend alapján²² a termékmenedzser, a marketingmenedzser, az orvos szakértő, a tudományos igazgató

¹⁶ VJ/47-12/2017. számú beadvány 8. pontja

¹⁷ VJ/47-12/2017. számú beadvány 8. pontja.

¹⁸ VJ/47-12/2017. számú beadvány 3/3. számú melléklete

¹⁹ Pl.: „Az említett kijelentéseknek közvetlenül levezethetőnek kell lenniük a termék SPC-éből, különös figyelemmel a Gyftv 17. § (1) bekezdés d) pontjában írtakra, miszerint a reklámozás akkor megengedett, ha „d) a gyógyszer az engedélyezett alkalmazási előírás, a gyógyászati segédeszköz a használati útmutató alapján mutatja be,...”.

A Társaságtól kapott írásos tájékoztatás szerint a fenti kijelentések az SPC-ben szerepelnek, illetve abból közvetlenül levezethetőek (lsd. az egyes bekezdésekhez fűzött SPC szövegezést *dőlt* betűvel kiemelve). Az anyag ezért a terméket az említett kifejezések alkalmazása útján az SPC alapján mutatja be, így azok használata nem aggályos.

Megjegyzés: A 3.1 és 3.2 pontokban feketével kiemelt kijelentések SPC-vel való összhangjának fennállása igazolásra szorul, ezek a korábbi egyeztetésekhez képest új elemnek minősülnek.,

A teljes állásfoglalás a vizsgálati jelentés 4. mellékletében található meg.

²⁰ VJ/47-12/2017. számú beadvány 8.1 pontja

²¹ A teljes állásfoglalást többek között a vizsgálati jelentés 4. melléklete tartalmazza.

²² Tekintettel az új, laikusoknak szóló marketing eszközök alkalmazására.

- és az üzletágvezető, valamint a külső szervezetek egyike – az ügyvédi iroda – jóváhagyását adta a www.meteospasmyl.hu weboldal tartalmának véglegesítéséhez.²³
18. Az ügyvédi iroda 2017. május 10-én kelt állásfoglalásában jelezte, hogy az általa korábban már véleményezett anyagokon alapszik a honlap tartalma.

II.5.3. A MeteoSpasmyl termék televíziós reklámkampánya során alkalmazott kijelentések

19. Az eljárás alá vont a kiemelt eljárás esetén szükséges jóváhagyások megtörténtének igazolásaként csatolta azon elektronikus levelezések tartalmát, amelyek igazolják, hogy a termékmenedzser, a marketingmenedzser, az orvos szakértő, a tudományos igazgató és az üzletágvezető, valamint a külső szervezetek egyike – az ügyvédi iroda – jóváhagyását adta a MeteoSpasmyl lágy kapszula népszerűsítésére tervezett televízióreklám tartalmának véglegesítéséhez.²⁴
20. Az eljárás alá vont vállalkozás a MeteoSpasmyl termék televízióban megjelenő reklámjainak véleményezésére kérte fel az ÖRT-t 2017. február 22-én, hogy azok megfelelnek-e a Magyar Reklámetikai Kódexnek és a versenyjogi szabályoknak.
21. Az ÖRT 2017. március 1-jei ülésén vitatta meg az Aramis Pharma által véleményezni kívánt reklám tartamát. Az ülésről készített jegyzőkönyv alapján az ÖRT úgy foglalt állást, hogy a reklámok az Fttv. 6. §-ába ütköznek és így a Magyar Reklámetikai Kódex 3. cikkely (1) bekezdését sértik.
22. Az eljárás alá vont az ÖRT állásfoglalást és a belső eljárásrendjét figyelembe véve átdolgozta a televíziós reklámot, majd ismételt véleményezésre kérte fel az ÖRT-t.
23. Az eljárás alá vont igazolásának körében csatolta a 2017. március 29-én tartott ÖRT Bizottsági ülésről készített jegyzőkönyvet, melyből egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság úgy foglalt állást, hogy a televíziós reklám álláspontja szerint nem sérti az Fttv. és a Magyar Reklámetikai Kódex rendelkezéseit. A Bizottság szerint a korábbi határozatának megfelelően módosított reklám elfogadható.

II.5.4. A MeteoSpasmyl népszerűsítése során alkalmazott kongresszusi programfüzet, valamint a patika magazinokban feltüntetni kívánt tartalmak²⁵

24. Az eljárás alá vont előadta, hogy a kongresszusi füzet előkészített tartalma – a termékjellemzőket tekintve – már jóváhagyott tartalommal rendelkezett, azonban arra figyelemmel, hogy az egészségügyi szakemberek részére történő felhasználás céljából készült, belső és külső ellenőrzésre is szükség volt.²⁶
25. Az eljárás alá vont a kiemelt eljárás esetén szükséges jóváhagyások megtörténtének igazolásaként csatolta azon elektronikus levelezések tartalmát, amelyek igazolják, hogy a termékmenedzser, a marketingmenedzser, az orvos szakértő, a tudományos igazgató és az üzletágvezető, valamint a külső szervezetek egyike – az ügyvédi iroda – jóváhagyását adta a MeteoSpasmyl lágy kapszula egészségügyi szakemberek részére történő ismertetése céljából készült kommunikáció véglegesítéséhez.²⁷

II.5.5. A MeteoSpasmyl népszerűsítése Roll-up-okon

26. Az eljárás alá vont a belső körös jóváhagyás lefolytatásának igazolásaként csatolta azon elektronikus levelezések tartalmát, amelyek igazolják, hogy – az egyszerűsített eljárásra tekintettel²⁸ – a termékmenedzser, a marketingmenedzser, az orvos szakértő és az üzletágvezető jóváhagyását adta a MeteoSpasmyl roll-up véglegesítéséhez.²⁹

²³ VJ/47-12/2017. számú beadvány 3/7. számú melléklete

²⁴ Eredetileg a VJ/97-51/2015. számú beadvány 16. számú melléklete, átemelve a VJ/47-4/2017. számú irat 5/XVI. számú mellékletében.

²⁵ Lásd a vizsgálati jelentés 3. számú mellékletében.

²⁶ VJ/47-12/2017. számú beadvány 8.5) pontja

²⁷ VJ/47-12/2017. számú beadvány 3/9. számú melléklete

²⁸ Ekörben az eljárás alá vont előadta, hogy a roll-up kommunikációs anyag tartalma nem mutatott túl a korábbi, már jóváhagyott tartalomra, így a jóváhagyása a compliance programban rögzített egyszerűsített formában történt.²⁸

²⁹ VJ/47-12/2017. számú beadvány 3/3. számú melléklete

27. Az eljárás alá vont előadta, hogy a roll-up kommunikációs anyag tartalma nem mutatott túl a korábbi, már jóváhagyott tartalomra, így a jóváhagyása a compliance programban rögzített egyszerűsített formában történt.³⁰

II.5.6. A MeteoSpasmyl lágy kapszula reklámkampányában alkalmazni kívánt IBS-re vonatkozó állítások alkalmazhatósága tárgyában adott állásfoglalások

28. Az Aramis Pharma – az üzletágvezető javaslata alapján³¹ – az OGYÉI szakértői véleményét kérte a tekintetben, hogy használhatja-e a MeteoSpasmyl lágy kapszula reklámkampánya során az „IBS tüneteinek kezelésére” állítást.³² Az eljárás alá vont vállalkozás az ügyvédi irodával is felvette a kapcsolatot annak érdekében, hogy az IBS-ra vonatkozó állítások megfelelnek-e versenyjogi szabályoknak. Az ügyvédi iroda állásfoglalásában kiemelte, hogy tekintettel arra, hogy az OGYÉI azt a tájékoztatást adta, hogy a termék IBS kezelésében való alkalmasságra utaló kijelentések alkalmazását nem javasolja, így javasolta a kommunikációs eszközök OGYÉI által adott tájékoztatások szerinti módosítását.
29. Az OGYÉI a 2017. május 25-én kelt szakértői tájékoztatásában nem javasolta az Aramis Pharma által megfogalmazott állítások alkalmazását.
30. Az eljárás alá vont előadta, hogy az IBS-re vonatkozó hivatkozás kérdését egyértelműen és véglegesen eldöntötte az OGYÉI, mint szakhatóság állásfoglalása, így az arra való hivatkozás alkalmazásának lehetősége – amelyet az ÖRT állásfoglalásában foglaltaknak megfelelően minden kommunikációs eszköz esetében mellőztek – a jövőben kérdés szintjén sem jelenik meg.³³

II.6. A határozat rendelkező részének III. pontjában előírt kötelezettség

31. Az eljáró versenytanács VJ/97-49/2015. számú határozatának III. pontja szerint „Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően a határozat átvételét követő 30 nap eltelté után megtiltja az Aramis Pharma Kft. számára a „védi a tüdőt” kifejezés további használatát.”
32. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott, hogy a versenytanácsi határozat 191. pontjában szereplő megállapításokkal³⁴ összefüggésben a www.hurutoskohoges.hu weboldaltól eltávolította a „védi a tüdőt” kifejezést, továbbá előadta, hogy egyéb reklámanyagainak megfelelőségét a VJ/97/2015. számú versenyfelügyeleti eljárás során – a határozat 191. pontjában írtakkal egyezően – már igazolta.³⁵
33. A vizsgáló adatkerő végzésben³⁶ hívta fel az eljárás alá vontat, hogy fenti nyilatkozata alátámasztására küldje meg a GVH részére a rendelkezésére álló azon bizonyítékait, amelyek igazolják, hogy pontosan mikor távolította el a www.hurutoskohoges.hu weboldaltól a Fluimucil termékcsalád vonatkozásában használt „védi a tüdőt” jogsértő tartalmat.
34. Az adatkerő végzésre tekintettel az eljárás alá vont úgy nyilatkozott³⁷, hogy a „védi a tüdőt” kifejezés a www.hurutoskohoges.hu weboldalon két cikkben fordult elő. Ezt a két cikket az Aramis önként, még a versenyfelügyeleti eljárás megindítása előtt, 2015. július 3-án inaktív állapotba állította, így azok a laikus látogatók számára a honlapon ettől az időponttól kezdve nem voltak elérhetőek.
35. Az eljárás alá vont előadta, hogy a versenytanácsi határozat kézhezvétele után észlelte, hogy az inaktívált cikkek előhívhatóak, ezért a weboldalt 2016. október 4-én jelszóval levédte és „fejlesztés

³⁰ VJ/47-12/2017. számú beadvány 8.4) pontja

³¹ VJ/47-12/2017. számú beadvány 3/7. számú melléklete

³² VJ/47-12/2017. számú beadvány 3/7. számú melléklete

³³ VJ/47-12/2017. számú beadvány 8.3) számú pontja

³⁴ A versenytanácsi határozat 191. pontja: Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán és figyelmeztetésén túlmenően a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének g) pont alapján az eljárás alá vontat eltiltotta a „védi a tüdőt” kifejezés további használatától, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont ugyan 2015. július 15-ig nem teljes egészében szüntette meg ezen szlogen használatát, mivel az edukációs, www.hurutoskohoges.hu honlapja jelenleg is tartalmazza a „védi a tüdőt” szlogent a Fluimucil termékcsaládra vonatkozó leírásban két helyen.

³⁵ Eredetileg a VJ/97-50/2015. számú beadvány, átemelve a VJ/47-4/2017. számú irat 4. számú mellékletében.

³⁶ VJ/47-3/2017. számú végzés

³⁷ VJ/47-7/2017. számú beadvány

alatt” rendszerüzenettel látták el. A www.hurutoskohoges.hu weboldallról a „védi a tüdőt” kifejezést 2016. október 16-ára teljesen eltávolították és a weboldal a megtisztítás után csak 2016. november 21-én került újra visszaállításra.

36. Az eljárás alá vont a fentiek alátámasztására beadványa mellékleteként csatolta a H2Online Kft. – az Aramis Pharma megbízott weblap fejlesztőjének, illetve tárhely szolgáltatójának – nyilatkozatát.
37. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a www.hurutoskohoges.hu weboldal és annak aloldalai jelenleg nem tartalmazzák a „védi a tüdőt” állítást.

II.7. A határozat rendelkező részének IV. pontjában előírt kötelezettsége

38. Az eljáró versenytanács VJ/97-49/2015. számú határozatának IV. pontja szerint „Az eljáró versenytanács kötelezi továbbá az Aramis Pharma Kft.-t, hogy a határozat kézhezvételét követő 60 napon belül részletes igazolást nyújtson be a Gazdasági Versenyhivatalnak a II. és III. pontban foglalt kötelezettségek teljesítéséről (...).”
39. Az Aramis Pharma a versenytanácsi határozatot 2016. szeptember 27-én vette át, a kötelezettségek teljesítésének részletes igazolására előírt határidő 2016. november 26-án járt le. Az eljárás alá vont 2016. november 16-án kelt beadványát ugyanezen a napon személyes kézbesítés útján eljuttatta a GVH részére.

III.

Jogsabályi keretek

40. A jelen utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárásban a VJ/97/2015. számú versenyfelügyeleti eljárás indításakor (2015. október 9-én) hatályos eljárási szabályok alkalmazandóak, így a továbbiakban az eljáró versenytanács is ezen időszakban hatályos rendelkezéseket ismerteti.
41. A Tptv. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó, az a)-c) pontban nem említett kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg.
42. A (3) bekezdés értelmében az utóvizsgálatra – a Tptv. 77. §-ában meghatározott eltérésekkel – a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
43. A (4) bekezdés értelmében az utóvizsgálat az eljáró versenytanács határozatában meghatározott teljesítési határidőtől, folyamatos kötelezettség, illetve a 30. § (3) bekezdése szerinti utólagos feltétel esetén a kötelezettség, illetve a feltétel fennállásának határozatban előírt utolsó napjától, ennek hiányában a határozat jogerőre emelkedésétől számított öt éven belül indítható. E határidőbe nem számít bele az az időtartam, amely alatt a határozat végrehajtása nem foganatosítható.
44. Az (5) bekezdés értelmében az utóvizsgálatot befejező döntést az utóvizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni és gondoskodni annak közléséről; az ügyintézési határidő indokolt esetben annak letelte előtt egy alkalommal, legfeljebb három hónappal meghosszabbítható.
45. A Tptv. 77. § (6) bekezdés d) pontja alapján a vizsgálónak az utóvizsgálatban előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács az (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben a határozat önkéntes teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot megszünteti, ennek hiányában megindítja a végrehajtást.
46. A GVH hatáskörét az utóvizsgálatra a Tptv. 77. §-a, illetékességét a Tptv. 46. §-a állapítja meg.
47. A Tptv. – a fentiek alapján a jelen versenyfelügyeleti eljárás indulásakor hatályos – 44. §-ának (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárásra – a törvényben meghatározott szűk körű kivételtől eltekintve – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) – szintén a jelen versenyfelügyeleti eljárás indulásakor hatályos – rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajtaára vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.

IV. A kötelezettségek teljesítésének értékelése

48. Az utóvizsgálat célja annak megállapítása, hogy az eljárás alá vont eleget tett-e a határozat rendelkező részében előírt kötelezettségeinek, hogy
- a) a határozat átvételétől számított 60 napon belül kialakította a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet, amelyet rögzít belső szabályzatában is,
 - b) a fentiek igazolására a határozat jogerőre emelkedését követő első reklámkampányáról tájékoztatta az eljáró versenytanácsot aképpen, hogy bemutatta, hogyan tett eleget a belső eljárási szabályzatában is rögzített kötelezettségeinek,
 - c) a határozat átvételét követő 30 nap eltelte után nem használta a „védi a tüdőt” kifejezést, és
 - d) a határozat kézhezvételét követő 60 napon belül részletes igazolást nyújtott be a GVH-nak az a) és b) pontban, valamint a c) pontban foglalt kötelezettségek teljesítéséről.

IV.1. A határozat rendelkező részének II. a) pontjában előírt kötelezettség

49. Az eljáró versenytanács jelen pontban azt értékeli, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a versenytanácsi határozat rendelkező részében foglalt kötelezettségének eleget téve:
- a) a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül
 - b) a GVH compliance programokkal kapcsolatban megfogalmazott elvárásait figyelembe véve³⁸
 - c) kialakította-e a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendjét, amelyet rögzített belső szabályzatában is.
50. A határozatban előírtaknak megfelelően az eljárás alá vont 2016. november 26-áig volt köteles compliance programját elkészíteni, amely kötelezettségének határidőben eleget tett, tekintve, hogy azt 2016. november 11-én fogadta el és ugyanezen naptól kezdődően alkalmazza.
51. Az eljáró versenytanács előjáróban megjegyzi, hogy a GVH a compliance programmal szemben támasztott elvárások teljesülésének ellenőrzése során figyelemmel van a vállalkozás méretére, struktúrájára és anyagi lehetőségeire is.³⁹
52. A compliance programok kidolgozásának alapvető célja a gazdasági versenyre vonatkozó jogszabályi és etikai előírások, normák tiszteletben tartására és ezen előírások, illetve normák vállalati gyakorlatba ültetésére és rendszerszintű követésére való törekvés. A megfelelési stratégiának mindenekelőtt arra kell irányulnia, hogy felhívja a vállalkozás figyelmét tevékenysége uniós és/vagy hazai versenyjogi szabályokkal való lehetséges ütközésére és ismertesse, hogy ezek hogyan kerülhetők el, illetve miként kezelhetők a vállalkozás valamennyi szintjén, a munkavállalói szinttől kezdve a felsővezetői szintig. A sikeres compliance program biztosítja a vállalkozás számára a jogsértés elkövetésének megelőzését, az esetleges jogsértések késedelem nélkül történő észlelését, ezáltal képessé téve a vállalkozást arra, hogy megtegye a jogsértések elkerüléséhez, illetve azok gyors és hatékony kezeléséhez szükséges lépéseket.⁴⁰
53. A nemzetközileg elfogadott minimumkövetelmények értelmében a sikeres vállalati megfelelési stratégia azon területek átfogó elemzésére épül, amelyeken a legnagyobb valószínűséggel érinti az adott vállalatot a versenyszabályok megsértésének kockázata. A valódi és hatékony megfelelés érdekében a megfelelési stratégiát a vállalat szervezeti struktúrájának valamennyi szintjén terjeszteni kell és a vállalaton belüli egyértelmű kommunikáció érdekében a stratégiát célszerű írásba foglalni. A compliance program ideális esetben általános ismertetést nyújt a vonatkozó versenyszabályokról,

³⁸ Az eljáró versenytanács a határozat 189. pontjában felhívta az eljárás alá vont figyelmét, hogy a megfelelési programokkal kapcsolatos elvárások tekintetében a www.megfeleles.hu weboldal, illetve a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 2/2015. számú közlemény 54-59. pontjaiban foglalt szempontok adnak iránymutatást.

³⁹ Lásd a VJ/130/2015. számú versenytanácsi határozat 344. pontját.

⁴⁰ Businesseurope: Business compliance with competition rules position paper, 2011. november 28.

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/compliance/businesseurope_compliance_en.pdf

azok céljáról, valamint kifejti ezek végrehajtásának módját is, emellett útmutatást ad a különös kockázatot jelentő területekre vonatkozóan.⁴¹

54. A hatékony compliance program gyakorlati tanácsokkal összegzi mind az európai uniós mind pedig a hazai jogszabályi tilalmakat, ezeket figyelmeztető jelzésekkel, illetve versenyhatósági vagy bírósági joggyakorlatból vett példákkal látja el. A tilalmak felsorolása jelentheti az egyértelműen jogellenes magatartások bemutatása, a figyelmeztető jelzések pedig olyan helyzetekre hívhatják fel a vezetők és alkalmazottaik figyelmét, amelyekben fennáll a versenyjogi szabályokba ütközés lehetőségének kockázata.⁴²
55. A compliance program továbbá megfelelő támogatottságot kell, hogy élvezzen a vállalat vezetőinek részéről, a jog tiszteletben tartására a vállalat működését meghatározó alapelveként kell tekinteni.⁴³ A sikeres megfelelési stratégia alapvető jellemzője, hogy világos jelentéstételi mechanizmusokat kell tartalmaznia, így amennyiben a vállalkozás alkalmazottja vagy vezetője észlel, vagy akár csak gyanít valamilyen jogsértést, a compliance programban pontos útmutatást kell találnia arról, milyen lépéseket kell tennie.⁴⁴
56. A megalkotott compliance programot rendszeresen szükséges felülvizsgálni, emellett meg kell határozni egy kapcsolattartó pontot, amelyen keresztül a vállalkozás alkalmazottai tanácsot kaphatnak, amennyiben kétségek merülnek fel bennük azzal összefüggésben, hogy bizonyos típusú magatartások összeegyeztethetőek-e az európai uniós versenyjoggal.⁴⁵
57. A megfelelési törekvések során jelentős szerep jut a vállalkozás által alkalmazandó jogszabályokról szóló képzéseknek. Amennyiben a vállalkozás olyan ágazatban folytatja tevékenységét, amelynek bizonyos területei különös kockázatokat rejtenek magukban – ha például valamely tevékenység kapcsán korábban már számos versenyjogi jogsértést követtek el – az azt jelenti, hogy ezen a területen különösen körültekintően kell eljárni.⁴⁶
58. A Gazdasági Versenyhivatal compliance programokkal kapcsolatban megfogalmazott elvárásai a www.megfeleles.hu weboldalon, illetve – azon eljárások tekintetében, amelyekben a Tpv. 73. §-a szerinti előzetes álláspontját az eljáró versenytanács 2017. december 21-éig még nem közölte – a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 12/2017. számú közleménye 74-86. pontjaiban ismerhetőek meg.
59. Tekintettel azonban arra, hogy a VJ/97/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntés meghozatalának időpontja 2016. szeptember 22. volt, illetve az eljáró versenytanács a Tpv. 73. §-a szerinti előzetes álláspontját 2017. december 21. előtt közölte, az eljárás alá vont számára a megfelelés tárgyában a www.megfeleles.hu weboldal és a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 2/2015. számú közleménye⁴⁷ (a továbbiakban: Bírságközlemény) 54-59. pontjai adtak iránymutatást.⁴⁸
60. A Bírságközlemény 57. pontjában előírtak szerint a megfelelés érdekében tett érdemi erőfeszítést az eljárás alá vontnak – a megfelelő dokumentáció benyújtásával – bizonyítania kell. Az erőfeszítés akkor tekinthető érdeminek, ha az eljárás alá vont megfelelően igazolni tudja, hogy az érintett kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban
- a megfelelés szándékával megkeresett

⁴¹ Európai Bizottság, Versenyjogi Főigazgatóság: A megfelelés jelentősége, Hogyan biztosíthatják a vállalkozások hatékonyabb módon, hogy megfeleljenek az uniós versenyjogi szabályoknak? című kiadvány (a továbbiakban: A megfelelés jelentősége c. kiadvány), Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg, 2012, 14. o.

<https://publications.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/78f46c48-e03e-4c36-bbbe-aa08c2514d7a>

⁴² A megfelelés jelentősége c. kiadvány 15. o.

⁴³ A megfelelés jelentősége c. kiadvány 15. o.

⁴⁴ A megfelelés jelentősége c. kiadvány 16. o.

⁴⁵ A megfelelés jelentősége c. kiadvány 16. o.

⁴⁶ A megfelelés jelentősége c. kiadvány 16. o.

⁴⁷ Ezen közlemény 2015. október 1-től azon versenyfelügyeleti eljárásokban volt alkalmazandó, amelyekben a Tpv. 73. §-a szerinti előzetes álláspontját az eljáró versenytanács 2015. szeptember 30. után és 2017. december 21. előtt közölte.

⁴⁸ Lásd a határozat 180 és 188. pontjait

- tőle független, szakmai szervezetet vagy személyt (ügyvédet, ügyvédi irodát), aki
- az alkalmazandó jogszabályokkal és a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlatával nyilvánvalóan nem ellentétes vélemény adott számára.

61. A Bírságközlemény értelmében függetlennek tekinthető az a szervezet, amelynek

- eljárásrendje nyilvános, működése megismerhető,
- eljárásrendje vagy a működésére vonatkozó szabályok a függetlenségét biztosítják,
- az álláspontjának a kialakítására az adott ügyben az eljárás alá vonttól függetlenül került sor, mert például a döntés meghozatalában (az álláspont kialakításában) többségében tőle független személyek vettek részt.⁴⁹

62. A www.megfeleles.hu oldal a fogyasztók tájékoztatásának megfelelősége tekintetében az alábbi szempontokat – „önellenőrző listát” – ismerteti, amelyeket a tájékoztatást közzétevő vállalkozásnak érdemes végiggondolnia a közzétételt megelőzően, illetve amely szempontok compliance programban való rögzítése indokolt lehet:

- Rendelkezésre áll-e bizonyíték a reklám megjelenésekor? A tájékoztatás alkalmazásának teljes időtartama alatt igaz az állítás?
- Egészségre hatás/gyógyhatás állításakor:
 - étrend-kiegészítő, élelmiszer esetén egészségre gyakorolt hatás állításakor az Európai Bizottság által engedélyezett közösségi listán szerepelnek, vagy az Európai Bizottság által még nem értékelt állítások esetén az EFSA által kezelt ún. konszolidációs listán szerepelnek, vagy a vállalkozás egyedi kérelem benyújtásával az állítás listára történő felvételét kérte;
 - kozmetikumok esetében rendelkezésre állnak-e rendelkezésre tudományosan elfogadott bizonyítékok;
 - gyógyhatás állítás étrend-kiegészítő, élelmiszer esetén tilos;
 - vény nélkül kapható gyógyszerek esetén az állítások az alkalmazási előírással összhangban vannak-e;
 - orvostechnikai eszköz esetén a termék dokumentációja, klinikai értékelése alátámasztja-e az állításokat.
- Van-e egyértelmű tilalom az állítás közzétételére? Például nem állítja-e a reklám, hogy milyen ütemben/mennyit lehet fogyni? Vagy nem tulajdonít-e élelmiszernek gyógyhatást?
- Akció hirdetése esetén rendelkezésre áll-e megfelelő árukészlet, van-e helyettesítő terméke? A korábbi akció, értékesítés eredményei alapján is elég lesz-e a megrendelt mennyiség?
- A reklámban látható nem akciós árat tényleg alkalmazták-e korábban? A korábbi árat ésszerű ideig (pl. nemcsak 1-2 napig) alkalmazták-e?
- A tájékoztatás szövege olvasható-e? Minden esetben látszik-e megfelelően minden releváns információ, „apró betű”?
- Ha vannak nem hirdetett kiegészítő feltételek, azok nem módosítják-e lényegesen az ígért árat, kedvezményt?
- Az „akár” szócskával jelzett terméktulajdonság (pl. ár) széleskörűen elérhető-e, nemcsak néhány fogyasztónak?
- Látható-e, hogy az akciós ár/kedvezőbb ár mikortól/meddig elérhető?
- A „legolcsóbb” ár vagy más piacelsőségi állítás igazolható-e?
- Ha „ingyenes” az ajánlat, valóban nem kell az elkerülhetetlen költségeken felül további ellenszolgáltatást fizetnie a fogyasztónak?
- Ha ismert személlyel hirdetek és Ő ezért ellenszolgáltatást kap, feltüntetem-e, hogy ez fizetett hirdetés?

63. Az Aramis Pharma által elfogadott és alkalmazott belső eljárásrend kapcsán megállapítható, hogy az kijelöli az abban foglaltak végrehajtásáért felelős személyeket, valamint célként tűzi ki, hogy gyakorlatias útmutatóként szolgáljon a kereskedelmi kommunikációs eszközök tartalmának versenyjogi megfelelősége tekintetében.

⁴⁹ Bírságközlemény 59. pont

64. A belső eljárásrend átlátható cselekvési tervet rögzít, amelyben az Aramis Pharma munkavállalói (termékmenedzser, marketingmenedzser, orvos szakértő, üzletágvezető) egyértelmű utasításokat kapnak arra vonatkozóan, hogy mely belső, illetve külső ellenőrzési folyamatokon, valamint tartalmi módosításokon szükséges egy adott kereskedelmi kommunikációnak átesnie, mielőtt a közzétételére vonatkozó javaslat jóváhagyásra kerülne.
65. Megállapítható, hogy az eljárás alá vont belső eljárásrendjének kidolgozásakor a kereskedelmi kommunikáció közzétételét megelőzően figyelemmel volt a GVH által elvárt minimumkövetelményekre.
66. Az eljárás alá vont rögzítette továbbá – a Bírságközlemény 57. pontjában, illetve a határozat 189. pontjában előírtak szerint – a vitatható vagy nem egyértelmű kereskedelmi kommunikációs tervezetek kapcsán felmerülő kérdések esetén követendő eljárási lépéseket.
67. A compliance program II. 5. pontja szerint a kiemelt eljárással történő vizsgálat során a belső eljárásrendben meghatározott felelős személy szakmai állásfoglalást kér az ügyvédi irodától és/vagy az OGYÉI-től és/vagy az ÖRT-től, illetve – amennyiben az indokolt – egyéb szakértőtől.
68. Tekintettel arra, hogy egy gyógyszer alkalmazási előírását a forgalomba hozatali engedély kiadásával a gyógyszerészeti államigazgatási szerv, azaz az OGYÉI hagyja jóvá, ezért annak értelmezése során is, hogy egy állítás megfelel-e az alkalmazási előírásban foglaltaknak, vagy azon túlterjeszkedik-e, a GVH sok esetben az alkalmazási előírást jóváhagyó OGYÉI állásfoglalását tekinti irányadónak, amennyiben nem elégséges a fogyasztói értelmezés GVH általi értelmezése.⁵⁰
69. Ezekre tekintettel megállapítható, hogy az eljárás alá vont – tekintve, hogy jelenleg⁵¹ is gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök kapcsán alakít ki kereskedelmi kommunikációt – az alkalmazási előírás értelmezése kapcsán szakértelemmel bíró szervezet megkeresését is javasolja compliance programjában.

IV.2. A határozat rendelkező részének II. b) pontjában előírt kötelezettség

70. Az eljárás alá vont 2017. április 12-én kelt beadványában arról tájékoztatta a GVH-t, hogy 2017 januárjában megkezdte a határozat jogerőre emelkedését követő első reklámkampányáról szóló egyeztetéseit. Beadványa mellékleteiként benyújtotta a MeteoSpasmyl lágy kapszula népszerűsítésére tervezett televízióreklám jogszabályi megfelelőségének ellenőrzése során keletkezett belső elektronikus levelezéseit, valamint külső jogi szakértői (ügyvédi iroda és ÖRT) által adott állásfoglalásokat.
71. Az adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzésekre tekintettel az Aramis Pharma benyújtotta a GVH részére a MeteoSpasmyl lágy kapszula népszerűsítésére tervezett reklámkampány során alkalmazott egyéb kereskedelmi kommunikációs eszközeinek tartalma tekintetében lefolytatott belső, illetve külső szakértői egyeztetések alkalmával keletkezett véleményeket is.
72. A benyújtott dokumentumok alapján megállapítható, hogy az Aramis Pharma a MeteoSpasmyl lágy kapszula népszerűsítésére alkalmazni kívánt kereskedelmi kommunikációk jogszabályi megfelelőségének vizsgálata során a compliance program II.1) pontjában rögzített a kiemelt eljárás és a III.1) pontjában hivatkozott egyszerűsített eljárás lefolytatásával – alábbiak szerint – eleget tett a belső eljárásában rögzített előírásoknak.
73. A compliance programban rögzítettek szerint járt el a termékmenedzser, amikor a MeteoSpasmyl lágy kapszula reklámkampánya elkészítésének megkezdését jelezte az orvos-szakértő felé, illetve a kampányra tervezett valamennyi kereskedelmi kommunikációs eszköz tervezetét ellenőrzés céljából megküldte részére. Ezt követően az orvos-szakértő orvos-szakmai, illetve jogi és etikai szempontból is véleményezte a tervezeteket, illetve továbbküldte azokat az ügyvédi irodának és az ÖRT-nek további véleményezés céljából.
74. Az eljárás alá vont az új, korábban még nem alkalmazott kereskedelmi kommunikáció, illetve a korábban már alkalmazott kommunikáció mutációja esetén – azokban az esetekben, amikor az érdemi rész megváltozott – a kiemelt eljárás lefolytatására rendelt előírások szerint járt el, tekintve, hogy a belső eljárásrendben megnevezett valamennyi személy hozzájárulását kérte az adott

⁵⁰ Versenytanácsi határozat 179. pontja

⁵¹ VJ/47-12/2017. számú beadvány keltezésének időpontjában

kereskedelmi kommunikációs eszköz tartalmának véglegesítéséhez, akik az arra előírt határidőn belül – dokumentáltan – megadták jóváhagyásukat.

75. Az eljárás alá vont azokban az esetekben, amikor kétség merült fel a kereskedelmi kommunikáció tartalmának jogszabályi megfelelése tekintetében (lásd: IBS-re vonatkozó kommunikáció), ismételten megküldte jóváhagyásra az érintett személyeknek a módosított kereskedelmi kommunikációs eszköz tartalmának végleges tervezetét.
76. Megállapítható, hogy az Aramis Pharma kizárólag azon kereskedelmi kommunikációs eszközök kapcsán folytatott le egyszerűsített eljárást, amelyek a már korábban véleményezett és elfogadott, a kiemelt eljárással jóváhagyott kereskedelmi kommunikációt változatlan formában tartalmazzák.
77. Megállapítható, hogy az ügyvédi iroda a kereskedelmi kommunikációkra vonatkozó állásfoglalásait minden esetben a gyógyszerek tekintetében alkalmazandó szigorú jogi szabályozás figyelembevételével, az állítások részletes értékelésével alakította ki. Állásfoglalásaiban több alkalommal felhívta a figyelmet arra, hogy a reklámkampányban alkalmazni tervezett állításoknak a gyógyszer engedélyezett alkalmazási előírásából levezethetőnek kell lennie. Jelezte továbbá azokat az eseteket, amikor az alkalmazni kívánt állítás alkalmazási előírással való összhangja további vizsgálatra szorult, illetve felhívta az eljárás alá vont figyelmét arra is, hogy a gyógyszert a kereskedelmi kommunikációban nem a beteg tájékoztató, hanem a Gyftv. 17. § (1) bekezdésének d) pontja szerint, az alkalmazási előírás alapján kell bemutatni.
78. A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a külső ellenőrzést végző ügyvédi iroda által a kereskedelmi kommunikációk jogszabályi megfelelése tárgyában adott véleményezés konzisztens és kellő részletezettséggel alátámasztott.
79. Az eljárás alá vont az IBS-el kapcsolatos állítások alkalmazhatósága tekintetében felmerült aggályok eloszlátása végett – az ÖRT-n kívül – megkereste a gyógyszer alkalmazási előírások kapcsán megfelelő szakértelem birtokában lévő OGYÉI-t is, szakértői véleményezés beszerzése céljából.
80. Az ügyvédi iroda, az OGYÉI és az ÖRT által adott véleményekre tekintettel mellőzni javasolta az IBS-el kapcsolatos állításokat, amelyek – az eljárás alá vont által igazoltan és a vizsgálat által feltártak szerint – nem jelentek meg egyik véglegesített kereskedelmi kommunikációs eszközön sem.
81. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az eljárás alá vont által követett kommunikációs gyakorlatban alkalmazott állítások helytállóságának vizsgálata új versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képezheti csak, azok értékelésére ezen utóvizsgálat keretén belül nincs lehetőség.

IV.3. A határozat rendelkező részének III. pontjában előírt kötelezettség

82. Az eljáró versenytanács jelen pontban azt értékeli, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a versenytanácsi határozat rendelkező részében foglalt kötelezettségének eleget téve:
 - a) a határozat kézhezvételétől számított harmincadik naptól
 - b) abbahagyta-e a jogsértő magatartás folytatását
 - c) a www.hurutoskohoges.hu weboldalon.
83. Az eljárás alá vont 2016. október 27-éig volt köteles a www.hurutoskohoges.hu weboldalról eltávolítani a Fluimucil termékcsalád népszerűsítésére alkalmazott „védi a tüdőt” jogsértő tartalmat.
84. Az eljáró versenytanács – tekintettel egyrészt arra, hogy az Aramis Pharma a www.hurutoskohoges.hu weboldalt 2016. október 4-én elérhetetlenné tette, majd ezt követően 2016. október 16-ára – a versenytanácsi határozatban előírt határidőt betartva – a weboldalról teljesen eltávolította a Fluimucil termékcsalád népszerűsítésére alkalmazott „védi a tüdőt” kifejezést, másrészt pedig arra, hogy azt a rendelkezésre álló adatok alapján az eltávolítás időpontjától kezdve nem alkalmazza – megállapítja, hogy az eljárás alá vont eleget tett a versenytanácsi határozat III. pontjában előírt kötelezettségnek.

IV.4. A határozat rendelkező részének IV. pontjában előírt kötelezettség

85. Az eljáró versenytanács jelen pontban azt értékeli, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a versenytanácsi határozat rendelkező részében foglaltaknak megfelelően:
 - d) a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül

- e) nyújtott-e be részletes igazolást a Gazdasági Versenyhivatalnak a határozat rendelkező részének II. a) és b) pontjában, illetve III. pontjában foglalt kötelezettségek teljesítéséről.
86. Az eljárás alá vont a versenytanácsi határozat kézhezvételét (201. szeptember 27.) követő 60 napon belül – erre irányuló felhívás nélkül – benyújtotta beadványát (2016. november 16.)⁵², amelyben nyilatkozott, hogy a „védi a tüdőt” jogsértő tartalmat eltávolította weboldaláról, valamint beadványa mellékleteként csatolta belső eljárásrendjét.
87. A kötelezettségek megfelelő teljesítésének megállapításához szükséges további információkat az eljárás alá vont a vizsgáló adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzéseire tekintettel a GVH rendelkezésére bocsátotta az utóvizsgálati eljárás során.
88. A fentiekre tekintettel az eljárás alá vont határidőben eleget tett a versenytanácsi határozat IV. pontjában előírt kötelezettségeknek.

V.

Egyéb kérdések

89. Az eljáró versenytanács döntését a Tptv. 74. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
90. A Tptv. 82. §-ának (1) bekezdése értelmében az eljáró versenytanácsnak a versenyfelügyeleti eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt a Ket. vagy a Tptv. megengedi. A (2) bekezdés értelmében az eljáró versenytanács végzésével szemben fellebbezésnek nincs helye, annak bírósági felülvizsgálata kérhető. A Tptv. nem rendelkezik arról, hogy az utóvizsgálatot megszüntető végzéssel szemben jogorvoslatnak lenne helye, de a Ket. 109. § (1a) bekezdése alapján a végzés bírósági felülvizsgálatának van helye, ha a Ket. alapján a végzés önálló fellebbezéssel támadható, és törvény (adott esetben a Tptv.) az első fokú határozattal szemben a fellebbezést kizárja, valamint a határozat bírósági felülvizsgálatát lehetővé teszi. Miután pedig a Ket. 98. § (3) bekezdésének c) pontja szerint önálló fellebbezésnek van helye az eljárást megszüntető végzés ellen, továbbá a Tptv. rendelkezései alapján a Ket. fentebb hivatkozott 109. § (1a) bekezdése szerinti további feltételek is fennállnak, így a végzéssel szemben külön jogorvoslatnak van helye.
91. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.
92. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.
93. Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
94. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az

⁵² Eredetileg a VJ/97-50/2015. számú beadvány, átemelve a VJ/47-4/2017. számú irat 4. számú mellékleteként.

indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

Budapest, 2018. június 29.

dr. Kőhalmi Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Kuritár Dávid s.k.
versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácsstag